

MOZAIKA

DÜNYANIN ƏN SOYUQ KƏNDİ

Burada heç bir meyvə və ya tərəvəz əkmək, becərmək mümkün deyildir

Rusiyanın tərkibindəki Saxa-Yakutiyaadakı Oymyakon kəndinin girəcəyindəki yolda belə bir yazılı lövhə vardır: "Dünyanın ən soyuq kəndinə xoş gəldiniz".

Bu kənddə qış aylarında, həqiqətən də, çox soyuq olur. Bəzən havanın temperaturu -71 dərəcəyə düşür. Burada heç bir meyvə və ya tərəvəz əkmək, becərmək mümkün deyildir.

AzərTAc xəbər verir ki, yerli sakinlər Şimal maralı və at əti yeyirlər. Onlar maşın və traktorlarını heç vaxt söndürmürlər, çünki mühərrik sönəndən sonra yenidən işə salmaq həddən ziyadə çətindir.

Kənddə vəfat edən olanda mərhum üçün məzarın qazılması üç gün çəkir, çünki məzarın qazılacağı yerdə tonqal qalanır, buz bağlamış torpaq eridilir və sonra qazılır.

Okmyakonda yanvar ayının orta temperaturu -50 dərəcə olur.

Dəniz səviyyəsindən 750 metr yüksəkdə olan

kənd qış aylarında sutkada 3 saat, yayda isə 21 saat işıqlı olur.

500 insanın yaşadığı kənd qədimlərdə maral çobanları üçün sadəcə, qaynar su bulaqlarının məkəni olmuşdur.

SADIQ KÖPƏK DƏFNƏ QATILDI

Sahibi vəfat etmiş sadiq köpək katolisizm tarixində ilk dəfə olaraq kilsəyə gedərək orada oturub, dəfn mərasimində iştirak edib

Keşiş ilk əvvəl iti qovmaq istəsə də, köpəyin gözlərindəki qüssəni görəndən sonra fikrini dəyişib.

Milli.Az The Daily Mail-ə istinadən bildirir ki, Mariya Marqarita Loçinin iti, alman çoban iti cinsindən olan Tommi sahibəsini çox sevirdi.

O, hər bazar günü Mariyanın yanında kilsəyə gedirdi. 57 yaşlı Mariya kilsədə dua edəndə Tommi çöldə səbrlə onu gözləyirdi.

Mariya iti evin yanında, tarlada tapmışdı. Tommi onda sahibsiz, yiyəsiz küçükdü.

Tommini evə gətirəndən sonra ona mehr salan Marqarita itini çox sevirdi.

Tommi də sahibəsindən bir addım aralanmırdı.

İtaliyanın Brindizi şəhərində yaşayan Mariya dünyasını dəyişəndə isə Tommi özünə yer tapmırdı.

O, San-Donaçi kilsəsində sahibəsinin dəfn mərasimində idi.

Tommi mərasim başa çatana qədər səssiz-səmirsiz

durdu.

Mariyanın tabutu qaldırılanda isə Tommi ayağa durdu, tabuta yaxınlaşdı və sahibəsinə baxdı.

"Çox kövrəldik. Çünki itin elə qüssəli baxışları vardı ki, ürəyimiz parçalanırdı. Tomminin gözündə yaş da vardı. Bilirəm, inanmaq çətindir, amma belə idi", - mərhumənin qonşusu Sofiya Anuççi deyir.

ƏFSANƏVİ QANIÇƏNİN SARAYI ÇÖKÜR, MƏZARLAR SÜRÜŞÜR

Məşhur yazıçı Brem Stoukerin "Drakula" gotik romanında adı çəkilən kilsə və bu kilsənin arxasındakı məzarlıq qorxulu günlərini yaşayır

İngiltərənin Şimali Yorkşir bölgəsində, Uitbi şəhərindəki Müqəddəs Mariya kilsəsinin olduğu təpə güclü yağışlar və leysanlardan sonra sürüşməyə, çökməyə başlayıb.

Kilsənin keşişi Devid Smit deyib: "Qəbristanlıq artıq 100 ildir ki, bağlıdır. Hansısa məzar dağıldısa, bunlar sadəcə, sümüklərdir. Dağılmış məzarlardan düşən sümükləri yenidən toplayıb kilsənin yanında dəfn edəcəyik".

Yerli sakinlər isə kilsənin yerləşdiyi təpənin tam uçacağı və yerlə bir olacağından qorxurlar.

Məzarlıq 1865-ci ildə bağlansa da, yerli sakinlər hələ də kilsədən yararlanırlar.

Keşiş Smitin dediyinə, görə, Müqəddəs Mariya (St.Mary) kilsəsi Uitbidəki ən qədim binaadır.

Brem Stoukerin romanı əsasında 1958-ci ildə

"Vampir Drakula" filmi çəkilmiş, həmin filmdə qraf Drakula rolunu Kristofer Li oynamışdı. Drakula pərəstikaşlarının axın etdikləri məkanlar arasında Uitbi önəmli yerlərdən sayılır.

UŞAQLARDA ANALİTİK TƏFƏKKÜR 4-5 YAŞDA FORMALAŞMAĞA BAŞLAYIR

Əvvəllər alimlər belə hesab edirdilər ki, yüksək təfəkkür yaxşı təhsil və bilik hesabına inkişaf edir. Lakin bu yaxınlarda aparılmış tədqiqat göstərmişdir ki, uşaqların analitik düşünmək qabiliyyətində biliklərlə heç də həmişə bağlı olmayan başqa vərdişlər də mühüm rol oynayır. Nəticələri "Psychological Science" nəşrində dərc edilmiş tədqiqatlar prosesində ilk dəfə məlum olmuşdur ki, uşaqların icraçılıq funksiyası onların kompleks analitik təfəkkürünün inkişafında mühüm rol oynayır. İcraçılıq funksiyası müxtəlif məsələlərin planlaşdırılması, nəzarət, diqqətin paylanması və idarə edilməsi kimi mürəkkəb

vərdişləri əhatə edir. Uşağın yüksək icraçılıq vərdişləri gənclik dövründə orta səviyyədə yuxarı mühakimə vərdişləri ilə bağlıdır.

Tədqiqatın müəllifi, Çikaqo Universitetinin dosenti Linds Riçlend bildirmişdir ki, valideynlər və müəllimlər uşaqların fəallığını onlarla birlikdə planlaşdırmaqla, əvvəlcə düşünüb yalnız bundan sonra fəaliyyətə başlaması öyrətməklə və ya stimullaşdırıcı oyunlarda iştirak etməklə onların icraçılıq funksiyasının inkişafına kömək edə bilərlər.

İNTERNETDƏN ƏN ASILI XALQ HANSIDIR?

Kanadanın virtual ölçü sayıtına görə, kanadalılar aylıq 2500 dəqiqə ilə internetdə ən çox vaxt keçirməklə birincililər. Sayıtın məlumatına görə, bu kateqoriyada dünya ortalaması 2000 dəqiqədir. Aylıq online faizinə görə, kanadalılar 68 faizlə birinci olduqları halda, bu ölkəni 62 faizlə Fransa və İngiltərə, 60 faizlə Almaniya, 59 faizlə ABŞ, 57 faizlə Yaponiya və 36 faizlə də İtalyanı təqib edir. Digər tərəfdən kanadalıların YouTube, Twitter və Facebook kimi saytlardan da ən çox istifadə edənlər olduğu müəyyənənmiş. 34 milyon əhalisi olan Kanadada, əhalinin yarısı olan 17 milyon adamın Facebook üzvü olduğu, hər ay 21 milyon adamın da

YouTube-u ziyarət etdiyi bildirilir. Beləliklə, "kainatda internetə ən asılı xalq" olaraq xarakterizə edilən kanadalıların YouTube-da ayda orta hesabla 147 ədəd video izlədikləri məlum olub.

Ümumiyyətlə, mütəxəssislər həftədə 8 ilə 40 saat arasında internetə daxil olan insanları asılı olaraq qiymətləndirirlər. İnternet asılılarının 50 faizində isə başqa bir psixoloji narahatlıqlar özünü göstərir. Alim Kimberly Younqa görə, internet asılılığı kriteriyalarına görə, bu asılılığın ən geniş yayılmış növləri arasında pornoqrafiyaya maraq ilk sırada yer aldığı halda, müxtəlif oyunlar, sosial media, internetdən alış-veriş və qumar marağı da əsas yerləri tutur.

DÜNYANIN YEDDİ ƏN MƏDƏNİ CƏMİYYƏTİ

Tallin dünyanın yeddi ən mədəni cəmiyyəti siyahısına daxil edilmişdir

Mədəni Cəmiyyətlər Forumu (Intelligent Community Forum (ICF)) dünyanın yeddi ən mədəni cəmiyyətini müəyyən etmişdir. Tallin meriyasının portalında verilən məlumata görə, Tallinin adı sayca beşinci dəfə bu siyahıya daxil edilmişdir. Bu seçim 400-ə yaxın namizəd arasından "2013-cü ilin ən mədəni cəmiyyəti" titulumunun sahibini müəyyən etmək üçün aparılmışdır.

Tallin şəhər katibi Toomas Sepp yerli KİV-lərə bildirmişdir ki, müsabiqə seçiminin əsas meyarları innovasiya və məşğulluq amilləridir. Bu amillərdən birincisi ilə əlaqədar Tallin öz təqdimatında İnformasiya Texnologiyaları Akademiyası, Tallin innovasiya strategiyası yaradılması təşəbbüsü də daxil olmaqla inkişaf proqramlarını göstərmişdir. İkinci mövzu üzrə böhran şəraitində işsizliyin azaldılmasına yönəlmiş tədbirlər, o cümlədən "Tallin köməyə gəlir" proqramı təqdim edilmişdir.

AVROPADA DONDURMA BAYRAMI KEÇİRİLƏCƏK

Dondurma bayramının keçirilməsi martın 24-ə təyin edilmişdir

Bayramın keçirilməsi ideyası Avropa Parlamenti tərəfindən bəyənilmişdir. Həmin gün kafelərdə müxtəlif növdə, o cümlədən məxsusi olaraq bayram üçün hazırlanmış dondurmalar təklif ediləcəkdir.

Bayramda ümumilikdə 50 mindən çox müəssisənin iştirak edəcəyi gözlənilir.

ÜZƏN EVLƏR

Hollandlar üzməyi bacaran evlərdən ibarət şəhər salmağa hazırlaşırlar

AzərTAc bildirir ki, üzən evlər şəffaf plastikdən hazırlanacaqdır. 2040-cı ilədək hər biri 4 tennis kortunun sahəsinə bərabər olacaq 13 min üzən evin tikintisi planlaşdırılır.

Hazırda Rotterdamsda təcrübə üçün ilk ev tikilmişdir. Bu, Rijnhaven metrostansiyası yaxınlığında bir-birinə bitişik olan 3 yarımkürə şəkilli kompleksdir. Ümumi ölçüsü 46x24 metr olan üzən ev yeni nəsil ekoloji yaşayış evi nümunəsidir.

AVROPANIN ƏN POPULYAR MAŞINI BƏLLİ OLDU

"JATO Dynamics" analitik şirkəti Avropa avtomobil bazarında ilin yekunlarını araşdırıb

Bu dəfə də Avropada ən çox satılan avtomobil "Volkswagen Golf" olub. Almaniya avtomobili satış sayına görə bütün digər avtomobilləri üstələyib.

Tədqiqatçıların məlumatına görə, Avropadakı ümumi böhran ucbatından 2011-ci ildə "Volkswagen Golf" avtomobilinin satış həcmi 11 faiz azalaraq 431 742 ədədə düşmüşdü. Bununla belə, model liderliyi qoruyub saxlaya bilmişdi.

İkinci yerdə isə 306 405 ədəd satış sayı ilə Ford Fiesta dayanır.

Avropalıların ən çox aldığı üçüncü avtomobil isə 265 297 ədəd satış sayı ilə Opel Corsa-dır.

